

Tallaalka xoojiyaha tallaalka mRNA (Pfizer/BioNTech, Moderna)

Tallaalada mRNA waxay si wanaagsan kaaga illaalisa cudurka covid-19 iyo isbitaal geynta. Si kastaba, dad ahaan 65 sanno jir iyo ka weyn, waxay muujisay in illaaladaan tallaalka ay baabi'i karto waqti kadib. Wixii shaqsiyaadkaan ah, waxaan ku talineynaa tallaalka xoojiyaha oo bilaabanayo 4 bilood tallaalka ugu dambeeyay kadib. Weli ma cado in illaalada tallaalka hoos uga dhacayo ka hortaga cudurada daran ee dadka ka hooseeyo 65 sanno jirka iyo noocyada fayraska cusub. Illaalada ku aadan cudurka qafiifka ah iyo ka hortaga faafida fayraska, dhinaca kale, wuu yaraadaa waqti kadib dadka oo dhan. Tan waxay ku dhici kartaa si degdeg ah ama tartiib ah waxay ku xirantahay nooca. Sidaas darteed, waxaan sidoo kale ku talineynaa tallaalka xoojinta oo dhammaan dadka oo dhan laga bilaabo 16 illaa 64 sanno jirka.

Waa maxay ujeedka tallaalka xoojiyaha?

Tallaalka xoojiyaha wuxuu xasuusiyaa difaaca jirka fayraska. Tan waxay soo celineysaa oo ay dheereyneysaa illaalada tallaalka kordhay.

Ku aadan cida loogula taliyay tallaalka xoojiyaha?

Illaalada ugu suurtoogalka ah ee ku aadan cudurka Covid 19 ee daran isbitaal geynta, tallaalka xoojiyaha waa loogu taliyay dhammaan dadka da'doodu tahay 65 sano jirka ah iyo ka weyn. Si gaar ah loogu talloagalay:

- Dadka 75 sanno jirka iyo ka weyn;
- Dadka 65 sanno jirka ah iyo ka weyn ee qabo cudurada raaga ee leh halista sareysa¹ ee cudurka Covid 19 ee daran;
- Dagayaasha iyo helayaasha daryeelka ee guryaha xanaanada, guryaha daryeelka deegaanka, iyo xarumaha daryeelka maalinta ee loogu talloagalay waayeelka.

Tallaalka xoojiyaha waxay ku caawineysaa korodhka illaalada illaalada ku aadan caabuqyada iyo jirooyinka qafiifka ah iyo cawaaqibahooda (tusaale ahaan, saameynada muddada dheer ee Covid-19, lumitaanka shaqada) oo si ku meelgaar ah u yareynayo wareega fayraska ee dadka ka yar 65 sanno jirka. Sidaas darteed, tallaalka xoojiyaha ayaa sidoo kale loogu taliyay dhammaan dadka dhexeeya 16 ilaa 64 sano jirka. Si gaar ah loogu talloagalay:

- Gaar ahaan dadka nugul ee ka hooseeyo 65 sanno jirka ee qabo cudurada raago oo leh halista ugu sareysa oo cudurkadan ee Covid-19.
- Dagayaasha iyo helayaasha daryeelka ka hooseeyo da'da 65 ee guryaha xanaanada, xarumaha daryeelka deegaanka, iyo xarumaha daryeelka maalinta ee loogu talloagalay waayeelka.
- Shaqaalaha daryeelka caafimaadka oo taabashada tooska ah ee bukaanka iyo daryeelayaasha dadka halista gaarka ah ku jiro.

Tallaalka xoojiyaha ayaa sidoo kale loogula talliyay dumarka uurka ah laga bilaabo ee uurka iyo dumarka naasnuujinayo.

Goorma ayuu tallaalka xoojiyaha la bixinayaa?

Tallaalka xoojiyaha ayaa lagu talliyay laga bilaabo 4 bilood kadib tallaalka aasaaska dhameystiran iyo tallaalka mRNA. Tallaalka aasaaska dhameystiran ayaa jirayo kadib

- labo garoojo oo tallaalka mRNA; ama
- Caabuuq la xaqiijiyay oo fayraska koronaha + hal garoojo tallaalka oo tallaalka mRNA ugu yaraan 4 isbuuc qeyb ah (iyada oo aan laga eegin isku xigga).

Haddii caabuqa fayraska koronaha la xaqiijiyay kadib markii la dhameystiro tallaalka koowaad ee tallaalka mRNA, kuwa xigga ayaa quseeyo:

- Haddii caabuqa ku dhaco 4 bilood gudahood oo tallaalka aasaaska, tallaalka xoojiyaha ayaa lagu talliyay afar bilood caabuqaas kadib.
- Haddii ay dhacdo caabuqa ka badan 4 bilood tallaalka aasaaska kadib, tallaalka xoojiyaha ayaan caadi ahaan muhiim aheyn waqtigaan

Tallaalkee iyo garoojadee ayaa loo adeegsadaa tallaalka xoojiyaha?

Asal ahaan, isla tallaalka waa in loo adeegsadaa tallaalka xoojiyaha sida tallaalka aasaaska, haddii ay suurtoogal tahay. Haddii tani aan la heli karin, tallaalka kale ee mRNA ayaa sidoo kale la isticmaali karaa. Haddii tallaalka ka duwan mRNA loo isticmaalay tallaalka aasaaska, xoojiyaha waxaa lagu bixin karaa mid ka mid ah labada tallaalka.

Sida ay la jirto tallaalka aasaaska, dadka ka hooseeyo 30 sanno jirka ayaa loogu talliyay inay qaataan tallaalka xoojiyaha la doorbiday tallaalka Pfizer/BioNTech.

Wixii tallaalka Pfizer/BioNTech, isla garoojada ayaa loo siiyaa xoojiyaha sida aasaaska tallaalka. Wixii tallaalka Moderna, bar ka mid ah garoojada waxaa la siiyaa tallaalka xoojiyaha.

Halkee ayaan ka heli karaa tallaalkid?

Gobolka ayaa masuul ka ah tallaalka. Ka fiiri websaydka ama Qadka warbixinta ee degmadaada (www.foph-coronavirus.ch/cantons) si aad u ogaatid meesha aad iska diiwaangelin kartid oo aad tallaalka ka heli kartid. Ama weydii dhaqtarkaaga, farmashiistahaaga ama farmashigaaga.

Warbixinta hartay waxay la mid tahay tallaalka xoojiyaha sida aasaaska tallaalka oo waxaa laga heli karaa xaanshida xaqiiqda "Warbixinta guud ee tallaalka Covid-19 iyo tallaalka mRNA".

¹ Jadwalka 2, bogga 11 ee tallada tallaalka mRNA: *Qeexitaannada cudurrada ee shakhsiyaadka halista ugu badan leh ee ay sababaan cudurrada daba-dheeraada (afka jarmalka)*

